

PROTOKOL

2022 | YIL 3 SAYI 2

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

Kardeşlikten Düşmanlığa:
Ekonomi ve Ekoloji İlişkisi

**Gamze
UZUN**

Brexit Çerçevesinde İktisadi Birliklerin
Varlığına Dair Görüşler

**Aslıhan
ÖZTÜRK**

Pembe Yakalı İş Gücü

**Ebru
MOĞULKOÇ**

Siber Caydırıcılık:
Devletler Siber Caydırıcılığı Öğrenebilir Mi?

**Kadriye
KOYUNCU**

Osmanlı Şehri'nin Turgut Cansever
Perspektifinden Değerlendirmesi

**Öznur
KÜÇÜKKELEPÇE**

EDİTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Doç. Dr. Abdullah UZUN

EDİTÖR YARDIMCILARI

Öğr. Gör. Fatma NALBANT

Arş. Gör. Nisa ERDEM

Arş. Gör. Tülay DEMİR

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Bünyamin ER (Yönetim Bilişim Sistemleri)

Doç. Dr. İsmail KÖSE (Uluslararası İlişkiler)

Doç. Dr. Umut ÜZAR (İktisat)

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin YADİGAROĞLU (Sosyoloji)

Dr. Öğr. Üyesi Vahit GÜNTAY (Uluslararası İlişkiler)

İLETİŞİM

Karadeniz Teknik Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, No:2-06

Telefon: 04623773227

Faks: +90 462 325 3205 – 325 3185

E-Posta: sam@ktu.edu.tr

Web: www.ktu.edu.tr/sam

Yayın Türü:

Ulusal Süreli

**KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ**

**STRATEJİK
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

PROTOKOL DERGİSİ

SAHİBİ

Doç. Dr.
Özgür TÜFEKÇİ

Karadeniz Teknik
Üniversitesi
Stratejik Araştırma
Merkezi Müdürü

KTÜ SAM Protokol Dergisi kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme ve sosyoloji başta olmak üzere sosyal bilimler alanında, kısa makalelere yer veren akademik bir dergidir. Kısa makalelerin yanı sıra rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da dergi bünyesinde her sayıda belirli oranda yer verilecektir.

KTÜ SAM Protokol Dergisi Şubat ve Ağustos aylarında olmak üzere yılda iki kez yayımlanır.

Dergide yayımlanan yazılarda belirtilen görüşler yazarlara aittir; Derginin sorumluluğu yoktur.

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

PROTOKOL

2022 | YIL 3 SAYI 2

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

<i>Kısa makale</i>	<i>Kardeşlikten Düşmanlığa: Ekonomi ve Ekoloji İlişkisi</i> <i>Gamze UZUN</i>	6-16
<i>Kısa makale</i>	<i>Brexit Çerçevesinde İktisadi Birliklerin Varlığına Dair Görüşler</i> <i>Aslıhan ÖZTÜRK</i>	18-32
<i>Kısa makale</i>	<i>Pembe Yakalı İş Gücü</i> <i>Ebru MOĞULKOÇ</i>	34-41
<i>Kısa makale</i>	<i>Siber Caydırıcılık: Devletler Siber Caydırıcılığı Öğrenebilir Mi?</i> <i>Kadriye KOYUNCU</i>	43-53
<i>Kısa makale</i>	<i>Osmanlı Şehri'nin Turgut Cansever Perspektifinden Değerlendirmesi</i> <i>Öznur KÜÇÜKKELEPÇE</i>	55-61

PROTOKOL

OSMANLI ŞEHİRİ'NİN TURGUT CANSEVER PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRMESİ

Doktorant Öznur Küçükkelepçe

İnönü Üniversitesi

oznuruludag@hotmail.com.tr

“İnsanın hayatını düzenlemek üzere meydana getirdiği en önemli, en büyük fiziki ürün ve insanın hayatını çerçeveleyen yapı olan şehrin imajı İslam kültürlerinde cennet tasavvurlarının yansımasıdır ve dünyayı güzelleştirmek için vücuda getirilmiştir.”

Turgut Cansever

Osmanlı Şehri isimli kitabın değerlendirilmesinden önce kitabın yazarının kısaca tanıtılmasında yarar bulunmaktadır. Antalya doğumlu olan Turgut Cansever, 1946 yılında İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümü'nü bitirmiştir. 1949 yılında ise İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde doktorasını tamamlamıştır. 1957 yılında İstanbul Belediyesi'nin planlama çalışmalarını yürüten yazar, 1959 ve 1960 yıllarında kuruluşunda bulunduğu Marmara Bölgesi Planlama Teşkilatı Başkanlığı'nı; buna ilaveten, 1961 yılında da İstanbul Belediyesi Planlama Müdürlüğü'nü yürütmüştür. Takiben 1974 yılında İmar ve İskân Bakanlığı'nda danışmanlık yapmıştır. Yine buna tekabül eden süreçte İstanbul Metropol Planlama Dairesi Başkanlığı görevini gerçekleştirmiştir. Ayrıca yazar, 1974-77 yılları arasında Avrupa Konseyi Türk Delegasyonu Üyeliği'nde bulunmuş olup; İstanbul ve Ankara Belediyeleri'nde metropol planlama, yeni yerleşmeler, kent merkezleri, koruma sorunları gibi konularda danışmanlık görevlerini üstlenmiştir. Cansever, çeşitli konulardaki tasarım uygulamalarında, modern mimarlığın sorunlarını tarihi, çevresel ve kültürel değerlere ağırlık vererek incelemiştir. Yazar, Ankara'da bulunan Türk Tarih Kurumu Binası, Bodrum Ertegün Evi ve Turizm Kompleksi ile adeta mimarlığın Oscar'ı sayılan Ağa Han Mimarlık Ödülü'ne layık görülmüştür. Bu ödül dışında, çeşitli ulusal ve uluslararası dereceleri de olmuştur.

Cansever'in kaleme aldığı çalışmaları; Thoughts And Architects (1980), Şehir ve Mimari Düşünceler Üzerine (1992), Ev Ve Şehir Üzerine Düşünceler (1994), Habitat II Konferansı İçin Şehir Ve Konut Üzerine Düşünceler (1959), İslam'da Şehir Ve Mimari (1997), İstanbul'u Anlamak (1997), Kubbeyi Yere Koymamak (1997) ve son olarak Osmanlı Şehri'dir. Ezcümle,

yazar şehir ve mimari üzerine pek çok çalışma yapmıştır ve bu konuda çalışmaları büyük öneme sahiptir. Bu kapsamda çalışmada, hem İslam hem de Osmanlı şehirlerini anlamak amacıyla Turgut Cansever'in "Osmanlı Şehri" isimli eseri değerlendirilmektedir.

Osmanlı Şehri eserinde Cansever'in çalışma alanı olan Osmanlı şehirlerine değinilerek geçmişten günümüze kurulan şehirlerin özellikleri vurgulanmıştır. Onun vefatına atfen Timaş Yayınları tarafından ilk baskısı 2010 yılında yapılan eser, yazarın hiçbir yerde yayınlanmamış makalelerinin derlenmesinden oluşmaktadır. Üç ayrı bölüm halinde 24 makalenin yer aldığı kitabın ilk bölümü; Turgut Cansever'in mimarlık tasavvuru, mahalle ölçeğinden şehre yaklaşımı ve sanat ile mimari arasındaki ilişkiye yönelik düşüncelerini içeren on bir makalesinden oluşmaktadır. İkinci bölümde ise; yazarın çalışma alanı olan Osmanlı şehirleri; şehir yapısı, Osmanlı evlerinin özellikleri, şehirlerin oluşumunda devletin rolü ve benimsenen ilkeler ile Osmanlı'da şehirciliğin bozulmaya başlamasının nedenlerini kapsayan beş makalesine değinilmiştir. Ardından son bölüm olan üçüncü bölümde ise; şehirleşmenin ve mimarinin yaşadığı temel sorunlara değinilerek çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır. Osmanlı şehrini anlamak adına eser bölümler halinde detaylı olarak incelenmektedir.

Eserin Şehir-Sanat-Mimari başlıklı birinci bölümünde; Cansever'in mimariye olan yaklaşımının şehir ve sanat bağlamında anlatıldığı görülmektedir. Cansever'e göre; şehir insanın hayatını düzenlemek üzere meydana getirdiği en önemli ve en büyük fiziki yapıdır. Bir şehri şehir yapan yalnızca evler değil, bütün faaliyetleri içinde barındıran yapılar, yapı grupları ve bunları birbirine bağlayan ulaşım, altyapı, donanım sistemleri ve bunları işleten kuruluşların bütünüdür. Bütün bu alanların özellikleri, insanların önceliklerine göre farklı özellikler göstermektedir. Onun perspektifinden şehir; ahlakın, sanatın, felsefe düşüncesinin ve dini düşüncenin geliştiği çevre olarak insanın bu dünyadaki vazifesini, en üst düzeyde varlığının anlamını tamamladığı ortamdır. Yine ona göre Osmanlı şehirleri İslam'ın insanlığın kültürel tarihine kattığı müstesna bir aşamadır. Zira, Cansever İslam'a göre şehirleri, cennet tasavvurunun bir yansıması olarak görmektedir. Bu bağlamda onun penceresinde mimari; varlığın bütün alanlarına ait sorunları kapsayan, onları çözmeyi hedefleyen, insanın her yönü ile yaşadığı güzel yapıları ve güzel şehirleri vücuda getirme sanatıdır. Dolayısıyla insanın içinde yaşadığı ortamın vücuda getirilmesi sanatı olarak mimari, insanın varlık ile ilişkisine dair tasavvur ve kabullerinin tayin edici rolü, mimariyi varlık ve insan için biçimlenen bir düşünce ve inanç sisteminin üzerinde

temellendirmeyi zaruri görmektedir. Bu nedenle de Cansever, mimarlık sanatını en büyük eserler yardımıyla külli inanç olaylarının ürünü olarak görmekte; insanın esas vazifesinin dünyayı güzelleştirmek olduğunu belirterek İslam düşüncesinden dolayı mimarının asıl vazifesinin bu amacı gerçekleştirmek olduğunu belirtmektedir. Lakin dünyayı güzelleştirmek gayesiyle insanları etkilemek ve daha kötüsü bunu istismar edecek boyutlarda abartarak mimarının sanat yönünü “bayağı” ile karıştırmamak gerektiğini de vurgulamaktadır. Cansever, özellikle kitle iletişim araçları ile iyi ve güzel olan yerine çirkin ve bayağı olanın yaygınlaştırılmasına karşı çıkmakta, bunu kültürel çöküntünün temeli olarak görmektedir.

Ayrıca insanı eğiten ve sanat bilgisini en üst düzeyde veren eğitim merkezlerinin kapatılmasını günümüz mimarisinin sanattan uzaklaşmasının nedenleri arasında görmektedir. İkinci Dünya Savaşı sonrasında İslam ülkelerinde sağlanan politik bağımsızlıkların verdiği cesaretle İslam mimarisinin ve yapısının yeni yüzyılda nasıl olması gerektiği konularında yapılan çalışmalar, kendi kültürel değerlerine göre şekillenen şehirler oluşturmaktan ziyade Batı medeniyetlerinin peşine takılma alışkanlığı olarak görülmektedir. Batı medeniyetlerinin geliştirdiği ve evrenselleştirdiği standartların hiç düşünülmeden kabul edilerek uygulanması, İslam kültürünün etkisiyle gelişen Osmanlı şehirlerine büyük zararlar vermiştir. Neredeyse yok olma düzeyinde tahribatlar yaşayan şehirlerimiz Cansever'e göre; bütün insanlığın malı olabilecek evrensel değerlere sahiptir ve bu kültürel mirasımızı korumak ülke olarak asli vazifelerimizden birisidir. Şehirlerimizi içine düştüğü bu kaotik ortamdan kurtarmanın yolu da çağın bilgili ve işini hak eden insanların gerekli makamlara getirilmesidir. Bunlara ilave olarak yazar, kültürel değişmelerden kaynaklı, mimaride yaşanan yeni idrak biçimleri ve sanat ürünlerine uygun eserlerin verilmesi gerekliliğine de dikkat çekmekte; her yeni mimari çözümlerin bir evvelki tarihi sürecin sonucu olarak ortaya çıktığını belirtmektedir. Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren başlayan ve Cumhuriyet Dönemi'nde de devam eden modernizm çalışmalarının ortaya koyduğu eserlerin büyük çoğunluğunun, yaşanan şehir sorunlarının temeline inerek çözüm üretmek yerine ülkemiz için geçersizliği aşikar mimari anlayışı ithal etmeye zorladığını ifade etmektedir. Bu tarz yaklaşımların sorunları çözmek yerine bizlere yeni sorunlar getirdiğini belirten Cansever, kendi inanç sistemimizden hareketle tercihlerimizi şekillendirmemiz gerektiğini ve yaptıklarımızı buna göre biçimlendirmemiz gerektiğini belirtmektedir.

Eserin Osmanlı Şehri başlığını taşıyan ikinci bölümünde; Osmanlı şehirlerinin yapısına, Osmanlı evlerinin özelliklerine

ve Osmanlı'da şehir hayatını belirleyen devlet ilkelerine değinilmiştir. Turgut Cansever, burada Osmanlı şehirlerinin benzerine çok az rastlanan bir kültür ürünü olduğunu belirtmekte ve bugün o dönemi değerlendirirken ihtiyacımız olan tarafsız bakış açısından uzak olduğumuzu söylemektedir. Dönemi değerlendirirken büyük bir devletin, büyük çöküşünün getirdiği buhranın dikkate alınması gerektiğini ifade ederek Tanzimat'tan bu yana Osmanlı şehirlerinde yaşanan tahribatı gözler önüne sermektedir. Yaşanan tahribatların temelinde bulunan bakışı yaşanan olay üzerinden anlatan yazar, dönemin aydınlarının meseleye sadece planlı şehirler açısından baktığını, Osmanlı şehirlerinin tesis ettiği sosyal ilişkileri ve iktisadi işleyişi dikkate almadıklarını söylemektedir. Yağmur Dergisi'ne yazdığı yazıda Namık Kemal'in Londra gezisinden sonra yazdığı Londra Hatıraları ile Heine'nin Londra Hatıraları'nı karşılaştıran Mustafa Armağan'ın çizdiği trajik tabloya değinmektedir. Namık Kemal'in düzenli şehirler ve devasa büyüklükte binalarıyla harika bir Londra'dan bahsederken, Heine sanayileşen ve hızla kentleşen Londra'nın çalışanlarının yaşadıkları trajediden bahsetmektedir. Anlaşılan Namık Kemal cetvelle çizilen ve gösterişli şehirlerin ihtişamına kapılmış ve insanların çoğunluğunun yaşadığı sefaleti görememiştir. Esasında Osmanlı şehirlerinin anlaşılması için iktisadi yapısının ön planda tutulması gerektiğini belirten İlhan Tekeli'ye katılmakla beraber yazar, şehirlerin oluşumunda iktisadi teşebbüslerinden ziyade hangi özelliklere sahip olarak geliştiğinin daha önemli olduğunu belirtmektedir. Burada şehri kuran bir ön iradeden bahsederek, bu iradenin devlet yönetiminde olduğu kadar şehirlerin oluşumunda da etkili olduğunu belirtmektedir. Osmanlı'da devlet felsefesinin dayandığı temel ilkelerin şehirlerin kuruluşunda da etkili olduğunu vurgulayarak ilkeleri şu şekilde sıralamıştır:

- Hükümdarın iyisi alimin ayağına giden; alimin kötüsü hükümdarın ayağına gidendir.
- İnsanların en iyisi alimin iyisi, insanların en kötüsü alimin kötüsüdür.
- Yakın kolay, uzak zor idare edilir.

Bu ilkeler, bilgi-otorite ilişkisini anlamak açısından çok önemlidir. Çünkü ilkeler, şehirlerin kuruluşunda etkin olan üst iradenin bilgiye dayalı karar mekanizmasına temel oluşturmaktadır. Şehirlerin kuruluşunda etkili olan üst iradenin karar verirken Sadaret Divanı'nı topladığına değinen Cansever, her gün gelişen yeni sorunların çözümü için yeni bilgilere sahip olmak amacıyla en seçkin ilim adamlarının bazen bir gün bazen günlerce Padişahın bilgi edinmek istediği konuyu aralarında tartışıp sonrasında Padişah'a Huzur Dersi olarak verildiğini belirtmektedir. Bu sayede bilginin en üst

düzeydeki temsilcilerinin rehberliğinde kararlar alınmış olmakta ve ilgili kişiye kararın neticelerinden sorumlu tutulmaktadır. Mimari konularda alınan kararlardan Hassa Mimarlar Ocağı'nın sorumlu olduğunu, sorumluluğun büyük olması nedeniyle Ocağa sadece mimarlığın bütün veçhelerini bilen kişilerin alındığını ve bu Ocağı'n yüksek mimari değerler taşıyacak eserlerin üretilmesi için standartları geliştirmekle yükümlü olduklarını söylemektedir. Burada alınan kararların uygulanması ise, loncalarda yetişen kalfalara kalmaktadır. Bu dönemde Loncanın yetiştirdiği ve Lonca'ya karşı sorumlu olan ve yalnızca ev yapmayı bilen kalfaların gerek mimari gerekse teknoloji yönünden tek başlarına ev yapabildikleri görülmektedir. Bu sayede evler, yerelin özelliklerine ve ailenin ihtiyaçlarına uygun olarak ancak üst otoritenin koyduğu kuralların dışına çıkmadan evlerin inşa edildiğini ve Osmanlı evlerinin şekillendiğini belirtmektedir. O, üst irade tarafından alınan kararların niteliğinin, yanlış yoruma imkân vermeyen, son derece sade hükümler olması ve bu hükümler üzerinde kişisel ve saptırıcı yorumlara yer vermemesinin standartların her yerde rahatlıkla aynı şekilde uygulanmasını sağladığını belirtmektedir. Bu açıklığın merkezde alınan kararların uzak yerlerde de aynı titizlikle uygulanmasını sağladığını belirtmekte, aynı zamanda her şehre özel çözümün geliştirilmesine imkân da vermektedir. Merkezdeki bilginin toplumun her kesimine eşit standartlar üretmesinin mümkün olmadığını ve bu nedenle standartların genel hatlarıyla belirlenerek sadece yapı standartlarının tespit edildiğini belirtmektedir. Yapı standartlarından sonra sıra bu standartların mahalli olarak nasıl uygulanacağına gelmektedir. Mahalli olarak üretilecek evin özelliklerinin belirlenmesi ve inşası daha evvel belirtildiği üzere loncalara bağlı olarak çalışan kalfalar tarafından yapılmaktadır. Bu dönemde ev tipinin plan şemasını oluşturan esaslar kısmen merkezi otoritenin yani yüksek mimari bilginin getirdiği başarılı mimari örneklerden esinlenilerek geliştirilmekteydi. Ancak evi kullanacak ailenin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda evin odalarının yerleri, hayat ve bahçenin düzeni gibi özellikler, kalfa ile evi yaptıran aile tarafından belirlenmekteydi. Böylece sayısız plan alternatifi oluşmaktaydı. Dolayısıyla, Osmanlı evlerinde şahsilikten bahsetmek mümkündür. Bu dönemde üst irade tarafından yapılan çalışmalara bakıldığında, şehirler oluşturulurken Batı şehirlerinde olduğu gibi cetvelle simetrik parsellemelerin olmadığı görülmektedir. Çünkü topoğrafyanın özelliklerine göre yapılan yolların asimetric yapısı nedeniyle birbirine göre biçimi farklılaşan farklı parseller vücuda gelmiştir. Bu durum evlerin konumunun (ön cephesinin caddeye bakması ya da komşu cephesine paralel olması vb.) birbirinden farklı biçimlerde yerleştirilmesine neden olmaktadır.

Bunun önemini anlamak için bugünkü şehircilik anlayışımızla kıyaslayan Cansever, merkezdeki yani Ankara'da bulunan şehir plancılarının Türkiye'nin tüm il ve ilçelerini hatta köylerini kapsayacak şekilde binaları yerleştirmelerini eleştirmiştir. Bu uygulamanın yerelde yaşayan insanların ihtiyaçlarının ve yerelin özelliklerinin hiçe sayılmasının sonucu insanların ihtiyaçlarını karşılamayan ve sorunlarını çözmeyen şehirlerin oluştuğuna dikkat çekmektedir. Bu kadar geneli kapsamayan ve detaycı olmayan standartların belirlenmesi gerektiğini belirtmektedir. Evin sokakla ilişkisinin mimarlar diğer bir ifadeyle evi yapan kişi tarafından belirlenmemesini çelişki olarak görerek, Osmanlı döneminde geliştirilen ve insanı şehirle bütünleştiren şehircilik anlayışının yerini vahşet ortamına bıraktığını ifade etmektedir.

Tüm bu uygulamalar neticesinde gelişen Osmanlı şehir yapısının çekirdeğini mahalle kültürünün oluşturduğunu belirten yazar, mahallelerin en önemli özelliklerinin ise, organik ve spontane oluşma eğiliminde olması olarak görmektedir. Diğer deyişle mahalleler, bir plancı tarafından oluşturulmaz, zaman içerisinde aşamalı olarak kendiliğinden oluşur. Bu dönemde evler, komşu evleri referans alınarak kurulmaktadır. Evlerin kurulumunda topoğrafya belirleyici kriterlerden birisidir. Bu aynı zamanda Osmanlı mahallelerinde kültürel yapıyı da desteklemektedir. Çünkü ona göre mahalleler sadece mekân değil ben kavramının geliştiği ve hayat tarzının şekillendiği sosyolojik ortamlardır. Mahallelerin bu kültürel katkısı Cumhuriyet Dönemi'nde Batı medeniyetinden ithal edilmeye çalışılan planlı imar düzenlemeleri ve apartmanlaşma sonucu bozulmaya başlamıştır. Bu bozulmanın sonucunda geldiğimiz noktayı şekilsiz, zevksiz ve insan yaşamına dokunmayan, onu sarmalamayan kaotik ortamlar olarak tanımlamaktadır.

Eserin üçüncü ve son bölümünde; Batılılaşma ya da diğer bir ifadeyle modernleşme çalışmalarını kültürel sefalet olarak gören Cansever'in bu konuya getirdiği çözüm önerilerine değinilmiştir. Sorunların çözümleri için öncelikle gelecek için şehirleşmek gerektiğine dikkat çekmektedir. O, köyden kente göçün artması ve kent nüfusunun hızla artması nedeniyle artan konut ihtiyacını karşılarken yeni şehirlerin iktisadi ve işletme maliyetine erişecek şekilde kademeleştirilerek ve toplum kesimleri arasında adil olmayan yaşam standardı farklılıklarının oluşturulmadan kurulması gerektiğine dikkat çekmektedir. Ayrıca arsalar üzerinden kar elde etmek için spekülasyonlar yapan kişi ve kurumlara bu konuda fırsat verilmemesi gerektiğine de değinmekte, yeni şehirlerin kurulurken merkezden yapılan yanlış şehirleşme politikalarından vazgeçilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Mahalli iklim ve zemin şartlarına paralel olarak ve sosyal taleplere uygun geliştirilen şehirlerin inşası için teknolojinin doğru kullanımının önemini de vurgulamakta; bu teknolojilerin şehir ve ev mimarisinde uzmanlaşmış doğru kişilerin kullanımına izin verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Evleri, tabiat içerisinde doğal yaşam alanları olarak gören ve gayesi dünyayı güzelleştirmek olan insan için sosyalleşme ve kültürünün devamını sağlayan şehirlerin kurulması için gereken adımların atılması gerekliliğini vurgulamakta ve bunun tüm toplumun ortak sorumluluğunda olduğunu belirtmektedir. Özellikle yöneticilerin projelendirme faaliyetlerini ehil kişilere vermesi, projeleri fiyat kırana değil bu işi en iyi yapacak olana ihale etmesi gerektiğini ve ihale yasaının ciddileştirilerek şehirlerin mimari açıdan sahip olduğu kültür miraslarının korunması gerektiğini dile getirmektedir. Ayrıca, büyük şehirlere yaşanan göçü tersine çevirmek ya da başka şehirlere yönelmesini sağlayarak şehirlerin büyük felakete dönüşmekten kurtarılması gerektiğine de vurgu yapmıştır.

Mimari projeleriyle olduğu kadar fikriyatıyla da öne çıkan bir Türk mimar olan Cansever, mimarlığı İslam inancıyla özdeşleştirerek insanın varlığında şehirlerin varlık bulduğunu belirtmektedir. Bu nedenle tasarladığı her bir mimari öge kendi başına sanat ögesi ve aynı zamanda topluluğun parçası olarak karşımıza çıkmaktadır. Eser'de bulunan makalelerinde de mimariye ilişkin sorunlarla beraber bu sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Kaynak:

Cansever, T. (2010). *Osmanlı şehri*, (1. Baskı), Timaş Yayınları.

Protokol Dergisi

Çağrı Metni

Protokol dergisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Stratejik Araştırma Merkezi bünyesinde yayımlanmaktadır. Uluslararası İlişkiler, Sosyoloji, Ekonomi, Kent, Çevre ve Yönetim konuları başta olmak üzere sosyal bilimler alanına dair kısa makalelere yer veren dergi, Şubat ve Ağustos olmak üzere yılda iki kez yayımlanmaktadır.

Kısa makalelerin yanı sıra derginin her sayısında rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da yer verilmektedir.

Dergi, öncelikli olarak ilgili alanlardaki güncel strateji temelli konulara dair tartışmaları okuyucu ile buluşturmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda hazırladığınız çalışmalarınızı bekliyoruz...

Genel yayım ilkeleri ve yazım kuralları için:

www.ktu.edu.tr/sam/protokol

Dergiye yazı göndermek için:

suna.ersavaskavanoz@ktu.edu.tr

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

PROTOKOL